

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

23/1633-45

Dato

10. januar 2024

Statsbudsjett 2024 - Tilskuddsbrev utprøving av bygdevekstavtaler

Innledning

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) viser til innsendt søknad, og takker for interessen for deltakelse i pilotordningen bygdevekstavtaler. Vi mottok totalt 17 søknader fra 9 fylker. Alle søknadene kvalifiserte til vurdering.

Etter en helhetlig vurdering har KDD valgt ut fem piloter i pulje 2:

- Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje
- Trysil, Våler, Åmot og Engerdal
- Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen
- Smøla og Aure
- Solund og Fedje

KDD vil invitere til et politisk og administrativt felles digitalt oppstartsmøte i februar. I møtet vil dere få mer informasjon om prosessen videre. Under følger en mer detaljert beskrivelse av mål for tilskuddsordningen, og hvordan tilskuddsordningen skal bidra til å understøtte fase 1 av prosessen med å forberede forslag til eventuell avtale med staten.

Pilot utprøving av bygdevekstavtaler (kap. 553. post 66)

Departementet følger med dette brevet opp budsjettvedtaket fra Stortinget jf. Innst. 16 S (2023-2024). Brevet omfatter tilskudd over kap. 553, post 66 *utprøving av bygdevekstavtaler*. Hensikten med tilskuddet er blant annet å samordne virkemidler og aktører innenfor eksisterende økonomiske rammer.

Hver pilot har søkt om inntil 2 mill. kroner til fase 1. I denne fasen skal pilotene arbeide med å forberede underlaget til et konkret forslag til avtale med staten, i dialog med relevante samarbeidsparter og KDD som koordinerende part på vegne av regjeringen. Disse midlene kan brukes i 2024 og 2025.

For detaljene i ordningen viser KDD til Prop. 1 S Tillegg (2021–2022) *om endringer i statsbudsjettet 2022 for Kommunal- og distriktsdepartementet som følge av regjeringsskifte*, Prop. 115 S (2021-2022) samt utlysningen av ordningen.

Mål og kriterier

Målet for ordningen er å bidra til bosetting, tilgang på kompetent arbeidskraft og fremtidsrettet næringsutvikling i de minst sentrale deler av Distrikts-Norge. Målgruppen er de minst sentrale distriktskommunene.

Nærmere om føringer for bevilgningen

Med denne utlysningen kan det bevilges støtte til fase 1 som innebærer å:

- understøtte ulike deler av prosessen før inngåelse av eventuell bygdevekstavtale
- oppdatere kommuneplanens samfunnsdel dersom dette ikke foreligger på søknadstidspunkt hos de deltakende kommunene
- utforme utkast til avtale og tilhørende underlag om utfordringer, som skal oversendes KDD innen 29. november 2024. Endelig utkast til avtale skal behandles av kommunestyrene.

Midlene kan for eksempel brukes til å dekke utredningsarbeid eller prosjektledelse, både i form av andeler lønnsutgifter for egne ansatte/midlertidig ansatte og/eller som offentlige anskaffelser av ekstern bistand. Et eksempel kan være kunnskap og kompetanse som kan bidra til å spisse utfordringer og identifisere nye løsninger. Samtlige av pilotene i pulje 1 benyttet tilskuddsordningen til å ansette en prosjektleder for arbeidet med avtaleutkastet. Dette har vist seg å være et viktig grep for å sikre både kompetanse og fremdrift i arbeidet.

Begrensinger for tilskuddet

Det kan ikke gis støtte til (uavhengig av fase):

- Ordinære driftskostnader i kommunen, frikjøp av politiske ressurser, bedriftsutvikling, direkte støtte til næringsvirksomhet og/eller private aktører.
- Kostnader i prosjektet som vil være å betegne som statsstøtte etter EØS-reglene. Slike kostnader vil bli holdt utenfor tilskuddsgrunnlaget.

Forventninger til fase 1

Aktivitetene i fase 1 skal bidra til å utarbeide forslag til avtale med staten. Avtaleforslaget og tilhørende underlag om utfordringene, skal inneholde:

- en beskrivelse av tverrsektorielle tema(er) på tvers av forvaltningsnivåer som kommunene ønsker å samarbeide med staten om å løse,

- en begrunnelse/underlag for valg av tema, med utgangspunkt i utviklingsmuligheter og utfordringer for aktuelle kommuner,
- forslag til handlingsplan til aktiviteter/tiltak, kostnader, aktører og ansvarsfordeling, mål og kriterier for måloppnåelse,
- en beskrivelse av kobling til aktuelle regionale og kommunale planprosesser,
- en vurdering av hvordan avtalens mål kan bidra til å nå det målet for ordningen med bygdeveksttaler.

Dersom det ikke foreligger oppdatert samfunnsdel av kommuneplan hos deltakende kommuner, må kommunene vurdere planbehovet før avtaleinngåelse med staten. Her har fylkeskommunen en viktig rolle som planfaglig veileder overfor kommunene.

Dersom arbeidet i fase 1 fører frem til en avtale, vil det åpnes for medfinansiering for gjennomføring av bygdeveksttale med staten (fase 2). Finansiering av konkrete tiltak i fase 2 må avgrenses fra driftsfinansiering av kommunale tjenester og ansvarsområder, men kan inkludere finansiering av personell dedikert til oppfølging av avtalen og utviklingsoppgaver som inngår i avtalen.

Kontrolladgang og reaksjoner

Departementet kan føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene som er fastsatt ved Stortingets behandling og spesifisert i regelverk og tilskuddsbrev, jf. Bevilgningsreglementet § 10. Departementet kan også be om ytterligere redegjørelse og dokumentasjon dersom departementet anser det som nødvendig for å fastslå at midlene har gått til å oppfylle formålet med ordningen.

Midlene betales etterskuddsvis, basert på dokumenterte utgifter. Dersom tilskuddet ikke benyttes i tråd med forutsetningene og krav i regelverk og tilskuddsbrev, kan departementet kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt, samt stanse fremtidige utbetalinger.

Fylkeskommunens og statsforvalters roller

Departementet vil invitere aktuelle fylkeskommuner og statsforvaltere til å delta i en ressursgruppe for piloten som er valgt i deres region, for å bidra med veiledning og dialog i tråd med oppgaver og ansvar de har i dag. Vi har god erfaring med ressursgruppen som ble etablert i forbindelse med pulje 1 av piloter. Hvordan ressursgruppen skal organiseres og funksjon til gruppen må vi komme tilbake til etter nærmere dialog med de aktuelle aktørene.

Som del av utprøving av ordningen vil departementet også invitere aktuelle fylkeskommuner og statsforvaltere til å samarbeide om deres roller og bidrag til fase 2, herunder deres bidrag til innholdet i eventuelle avtaler.

Rapportering, evaluering og kontroll

Piloten skal sende KDD en revisorattestasjon (avtalte kontrollhandlinger) på at kommunen har benyttet midlene i tråd med innholdet i dette brevet, etter hele den treårige pilotordningen. KDD vil sende eget brev om dette når det nærmer seg.

Det vil i tillegg bli lagt opp til en enkel delrapportering der KDD ønsker følgende verbalrapportering i regionalforvaltning.no innen 30.juni 2024:

- Et underlag om utfordringene som ligger bak de prioriterte temaene dere ønsker å samarbeide med staten om – og et mål for avtalen
- Utkast til avtale med staten med identifisering av aktuelle samarbeidspartnere og avtaleparter.
- Hvordan temaene og forslagene til aktiviteter henger sammen med kommunale og regionale planer/planprosesser
- Vurdering av hvordan målet i avtalen kan bidra til å nå målene for ordningen.

Avslutning

Vi ber om at kommunen orienterer deltakerne i samarbeidet om innholdet i dette brevet, og ønsker kommunene lykke til med arbeidet.

Med hilsen

Kristin Marie Felde (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ellinor Kristiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Aure kommune
Engerdal kommune
Engerdal kommune
Fedje kommune
Innlandet fylkeskommune
Statsforvalteren i Innlandet
Fyresdal kommune
Innlandet fylkeskommune
Kviteseid kommune
Kvænen kommunen
Møre og Romsdal fylkeskommune
Nissedal kommune
Nordreisa kommune
Seljord kommune
Skjervøy kommune
Statsforvalteren i Vestland
Statsforvalteren i Innlandet
Engerdal kommune

Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Engerdal kommune
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Engerdal kommune
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Engerdal kommune
Telemark fylkeskommune
Engerdal kommune
Tokke kommune
Engerdal kommune
Troms fylkeskommune
Engerdal kommune
Troms og Finnmark fylkeskommune
Engerdal kommune
Vestfold og Telemark fylkeskommune
Engerdal kommune
Vestland fylkeskommune
Engerdal kommune
Våler kommune
Engerdal kommune
Åmot kommune
Engerdal kommune
Telemark fylkeskommune
Møre og Romsdal fylkeskommune
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Vestland fylkeskommune
Statsforvalteren i Vestland
Troms fylkeskommune
Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Adresseliste

Gáivuotna - Kåfjord - Kaivuono kommune	Postboks 74	9148	OLDERDALEN
Smøla kommune	Postboks 34	6571	SMØLA
Solund kommune	Hardbakke 26	6924	HARDBAKKE
Trysil kommune	Postboks 200	2421	TRYSIL
Vinje kommune	Vinjevegen 192	3890	VINJE